

פרי קודש הילולים

לעילוי נשמת
הרה"ח ר' נחמיה בן הרה"ח
ר' מנחם צבי לאזאר ז"ל,
(אביו של הרה"ח חיים יחזקאל
ז"ל חתן הג"ר שלמה הירש
זצ"ל חתן רבינו הגה"ק זצ"ל)
נלב"ע כ"ב שבט תרפ"ז
תנצב"ה

פרשת יתרו תשפ"ד

בס"ד, (שנה ב') גליון מס' 98

מתורתו ומורשתו של רבינו הגה"ק הילל זצ"ל
אברק"ק סאסרעגען

פרשת יתרו

ההשתתפות בצער הזולת נחשבת כיסורים

**וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת צִפְרָה אֵשֶׁת מֹשֶׁה וּגּוֹ' וְאֵת שְׁנֵי בָנָיָהּ
אֲשֶׁר שָׁם הָאָחֵד גְּרָשָׁם כִּי אָמַר וּגּוֹ' וַיַּחַד יִתְרוֹ וּגּוֹ'**

(שמות יח, ב-ט)

של ישראל נחשבה להם ליסורים, שעל ידם יזכו לתורה, נתן דעתו להשתתף בצערן של ישראל, כדי שעל ידי זה יזכה גם הוא לקבל את התורה.

וזהו שלקח יתרו את צפורה אשת משה ושני בניה, שמהם למד, שאף שלא היו בשעבוד, מכל מקום משמותיהם נלמד שמשה השתתף בצערם של ישראל! ולכן "ויחד יתרו", שנעשה בשרו חידודין חידודין, שהשתתף בצערם של ישראל, כדי שיוכל לזכות להידבק בהם ולקבל את התורה. (ח"א קצא, קצה)

יש לדקדק, למה ביאר כאן את טעם שמות בני משה רבינו ע"ה. ונראה לתרין, דהנה שעבוד מצרים היה "כור הברזל" (דברים ד, ט), להכשיר את ישראל לקבל את התורה הק'. וכבר אמרו חז"ל (ברכות ה, א), "שלוש מתנות טובות נתן הקב"ה לישראל, וכולם לא נתנן אלא על ידי יסוריך. ואלו הן, תורה וארץ ישראל והעולם הבא".

ועתה, כשבא יתרו להתגייר ולקבל את התורה, היה תוהה האין יוכל לזכות לזה, הרי לא היה בשעבוד מצרים. אך כאשר שם אל לבו שגם כל שבט לוי לא היו בשעבוד, ואף על פי כן השתתפתם בצערם

כשהשי"ת יושב בדין אינו דן כדייני בשר ודם

עֲתָה יִדְעָתִי כִּי גָדוֹל ד' מְכַל הָאֱלֹהִים וּגּוֹ'

(שמות יח, יא)

דן כמו כל שאר הדיינים, כי הורה למשה ואהרן להתרות בפרעה, "ועתה שלח העז מקנך" (לעיל ט, יט), ושום דין אינו נוהג כן, להזהיר את הנידון תחילה כדי להציל ממונו². ומזה הכיר יתרו, שאין כוונת הקב"ה להכות אלא רק את המקשה עורפו, שאינו נכנע לפניו. וזהו "גדול ד' מכל האלהים", ר"ל הדיינים.

יש לדקדק, דמשמע שגדול השי"ת מכל האלילים, אך עדיין ח"ו יש בהם ממשות, אלא שהוא גדול מהם. ונראה לתרין ד"אלהים" ר"ל דיינים, כמו שנאמר (לקמן כב, ח) "עד האלהים יבוא דבר שניהם", וכן הוא אומר (שם פסוק כז) "אלהים לא תקלל", שהכוונה לדיינים. וכן כאן, יתרו התבונן והבין שהשי"ת אינו

יש לנהוג לפנים משורת הדין

וַיְהִי מִמִּקְרַת וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה לְשֹׁפֵט אֶת הָעָם וַיַּעֲמֵד הָעָם עַל מֹשֶׁה מִן הַבֶּקָר עַד הָעֶרֶב

(שמות יח, יג)

יש לדקדק, מהו "אמת" ומהו "אמת לאמיתו". ונראה לפרש ד"אמת" הוא כפשוטו, לפסוק על פי הדין, ו"אמת לאמיתו" היינו לפנים משורת הדין. דאפילו שאין זה האמת הגמור, מכל מקום התכלית היא "לאמיתו", שעל ידי זה יבואו לאמת (עיין דרישה חו"מ א, ב).

פירש רש"י, "מן הבקר עד הערב", אפשר לומר כן, אלא כל דין שדן דין אמת לאמיתו אפילו שעה אחת, מעלה עליו הכתוב כאילו עוסק בתורה כל היום, וכאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית, שנאמר בו "ויהי ערב וגו'".

- ובשל"ה הק' בפר' וארא (תוכחת מוסר, ד"ה אלה) ביאר שלוי קרא את שמות בניו, גרשון קהת ומררי, כדי להשתתף בצערם של ישראל, ורבינו הגה"ק זצ"ל מפרש שכן עשה משה בשמות בניו, ולכן ציין הפסוק כאן את טעם שמותם.
- רבינו הגה"ק זצ"ל הוסיף כאן את מה שכתב בספר מעשי ה' (לרבי אליעזר אשכנזי, פר' וארא פרק יג) שביאר על הפסוק "החטה והכוסמת לא נוכו כי אפילות הנה" (שם לא, לב ובפירושו רש"י), שזה אמר משה לפרעה, שיראה כי השי"ת לא היכה אלא את המקשה ערפו ואינו נכנע מפניו, אבל מכין שייכנע, ושב ורפא לו. וגם בהנהגה זו שום דין לא ינהג, כי אם מגיע לו ענשו יענישנו ולא ימחל לו בשביל עצם הכניעות.

"...ואולי אם המצא תמצא איזה דברי אגדה אשר ראוי
לאמרם בשבילי, אולי אבנה גם אני בעבורכם..." (שם בהקדמה)

"וזאת באתי לרשום איזה ליקוטים למען ירוץ הקורא, ולאמר
בשבילי איזה דבר בכל שבוע..." (קודש הילולים ח"א עמ' ז')

והנה נתבאר לעיל בפרשת בראשית (ד"ה בראשית ברא ה'), שרצה הקב"ה שנלך בדרכיו לנהוג לפני משורת הדין, שכמו שהוא ראה שאין העולם יכול להתקיים במידת הדין לבד ולכן הקדים ושיתף מידת רחמים, כך גם אנו, אף שיש דין שאי אפשר להתקיים בלעדיו, מכל מקום עלינו ללכת לפני משורת הדין. ולכן במעשה בראשית הקדים "ערב" ל"בוקר", כי ערב מורה על דין ובוקר על רחמים³, ובתחילה עלה במחשבה לברוא את העולם במידת הדין ואחר כך שיתף מידת הרחמים, "מן הבוקר עד הערב", כי הקדים את הפשרה שהיא מידת הרחמים. וזהו, "כל דיין שדן דין אמת לאמיתו", היינו לפני משורת הדין,

שמלמד את בעלי הדין להגיע לפשרה. "כאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית", שגם הקב"ה נהג כך כשברא העולם במידת הרחמים, כדי ללמדנו לנהוג כן.

והנה במעשה בראשית הקדים "ערב" ל"בוקר", כי ערב מורה על דין ובוקר מורה על רחמים, ובתחילה עלה במחשבה לברוא את העולם במידת הדין ואחר כך שיתף מידת הרחמים, אך כאן אצל משה נאמר "מן הבוקר עד הערב", כי הקדים את הפשרה שהיא מידת הרחמים.

(ח"א קצח)

על האדם ליתן דעתו שעולמים לבוא עליו חולאים ח"ו, ויזכור את יום המיתה, ואז ייטב לו

וְהוֹדַעְתָּ לָהֶם אֶת הַדְרֹךְ יִלְכוּ בָּהּ וְגו'

(שמות יח, כ)

הם לעתיד לבוא ושם מקום השכר הטוב, ובזכירה זו תמיד ייטב לו בעולם הזה ובעולם הבא.

איתא בגמ' (בבא מציעא ל, ב), "והודעת להם" זה בית חיהם וכו', "אשר ילכו" זה ביקור חולים, "בה" זו קבורה.

וזהו שדרשו חז"ל, "והודעת להם זה בית חיהם", כלומר שידעו את דרך החיים האמיתיים ויתנו אל דעתם לענין "אשר ילכו זה ביקור חולים", כלומר שיזכרו שעלולים לבוא עליהם ייסורין וחולאים ח"ו, וגם יתנו דעתם ל"בה זו קבורה", דהיינו לזכור את יום המיתה, שיסתלקו מן העולם הזה לעולם הבא. ובאופן הזה ייטב להם בזה ובבא.

(ח"א יג)

שמירת השבת אינה מביאה הפסד ח"ו

שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעֵשִׂיתָ כָּל מְלֹאכְתְּךָ וְגו' עַל כֵּן בִּרְךָ ד' אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֶׁהּ

(שמות כ, ח-י)

ובזה אפשר לפרש מה שכתב רש"י, "כשתבוא שבת יהא בעיניך כאילו כל מלאכתך עשויה", שאם תהרהר במלאכתו בשבת לא יעשה עוד כלל, אלא יהא בעיניו שכבר נעשתה מלאכה זו, ושוב אין צריך עוד לעשותה אפילו אחרי השבת. ואם יעלה על הדעת שנמצאת השבת מפסידתו ממלאכתו, ידע שמן השמים ימלאו חסרונו. והראיה, מהמין שלא ירד בשבת ולא הפסידו מכך, מפני שבחול ברכם ד' בלחם משנה.

ולכן נסמכו ב' הפסוקים, "ועשית כל מלאכתך", כנ"ל, כאילו כל מלאכתך עשויה, ולא תפסיד כלום. וכמו שנראה ממה ש"ברך ד' את יום השבת ויקדשהו", שברכו במן, שירד להם לחם משנה בחול, וקדשו בשבת, שלא ירד בו. וכך גם אתם תתברכו, וכמו אותו חסיד שנעשה לו נס ולא הפסיד עקב השבת.

(ח"א רג)

פירש רש"י, "ועשית כל מלאכתך", כשתבוא שבת יהא בעיניך כאילו כל מלאכתך עשויה, שלא תהרהר אחר מלאכה. "ברך ויקדשהו", ברכו במן, לכופלו בששי לחם משנה. וקדשו במן, שלא היה יורד בו.

איתא בגמ' (שבת קנ, ב), "מעשה בחסיד אחד שנפרצה לו פרץ בתוך שדהו ונמלך עליה לגודרה, ונזכר ששבת הוא, ונמנע אותו חסיד ולא גדרה. נעשה לו נס ועלתה בו צלף, וממנה היתה פרנסתו ופרנסת אנשי ביתו". ולכאורה מה חסידות היא שלא חילל שבת. ופירוש בשל"ה הק' (מסכת שבת נו מצוה, ד"ה במחשבה ז"ל רבינו יונה), שאותו חסיד נמנע מלגודרה אפילו אחר השבת, כי לא רצה ליהנות ממה שחשב בשבת על מלאכה.

נא להתפלל לרפואת צאצאי רבינו הגה"ק זי"ע הרה"ח ר' הילל דוב בן חנה דבורה הי"ו (גאנץ), בתוך שאר חולי ישראל

ברכת מזל טוב לצאצאי רבינו הגה"ק זי"ע

הרה"ח ר' חנינא צבי פרקש הי"ו ובנו הרה"ח ר' מאיר הי"ו
לרגל נישואי הנכד-הבן החתן יחזקאל הי"ו עב"ג הכלה תחי' בת הרה"ח ר' יהושע קרויזר הי"ו
יהי רצון שיוזבו לרזות מכל יוצ"ח רב תענוג ונחת דקדושה לתפארת אבות, הם וכל משפחתם,
ויתקיים בהם במהרה "בגלל אבות תושיע בנים ותביא גאולה לבני בניהם", אמן.

3. א"ה. עיין תיקוני זהר תיקון ל.

"לזאת אהובי בני רחימי לכבדני בתורה ומעשים טובים, אשר היא חיינו ואורך בעולם הזה ובעולם הבא..."
(שם בהקדמה)

"...ולבני ד' יאריך ימיכם ושנותיכם בנעימים עם כל אשר לכם, להזכירני לטובה לקבוע עתים לתורה בכל יום ויום..."
(קודש הילולים בהקדמה)

נא להתפלל ולעזור רחמי שמים על אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשבי העומדים בין בים ובין ביבשה, המקום ירחם עליהם ויוציאם מצרה לרווחה ומאפילה לאורה ומשעבוד לגאולה השתא בעגלא ובזמן קריב ובכללם ר' אברהם אשר בן רבקה לרפואה שלימה זכות רבינו הגה"ק ולימוד דברי תורתו תעמוד לכל צאצאיו ולכל ישראל הנמצאים במקום סכנה לשוב במהרה לביתם לחיים טובים ולשלום, אמן.

יומא דהילולא

ביום ב' כ"ו בשבט יחול היארצייט של הגה"צ רבי בנימין זאב ב"ר אליעזר צבי קרויס זצ"ל חתן רבינו הגה"ק זצ"ל. יריעה נרחבת אודותיו ראה בגליין 50 פרשת משפטים תשפ"ג.

לזכרון ולעילוי נשמתו הטהורה, ולמען נלך בדרך טובים וארחות צדיקים נשמור (עפ"י משלי ב, כ), הוצבו כאן כמה סעיפים מ"ההנהגות" שנכתבו על ידו ונדפסו בסוף ספרו 'מראה הבזק'.

א. כל הברכות שהאדם מברך, צריך להיות בכוונה, באימה ובריאה גדולה, כראוי למלך מלכי המלכים הקב"ה, וברכה שאינה בכוונה לא שווה כלום.

ב. גם צריך לזהר מאוד מאוד, לברך ברכת המזון בכוונה גדולה, כי היא מן התורה, וצריך להחמיר שיהיה בכוונה גדולה.

ג. גם צריך לזהר במאוד הן בתפילה, הן בכרכה, הן בלימוד, שיהיה מוציא המילות (בשפתיו), ובמחשבה - אינה מועילה כלום.

ד. בספר דרך פקודיך (מצות ל"ת יא; מהגה"ק רבי צבי אלימלך מדינוב זי"ע בעמח"ס בני יששכר) כתוב, שיש בידו קבלה, שבכל מקום שמונחים חיבורים של הרשעים האפיקורסים, שם אסור לומר דבר שבקדושה. ובספר שבילי דוד (חאו"ח סי' רפה; להגה"צ רבי דוד יהודא לייב זילברשטיין זצוק"ל אב"ד ווייצען) כתוב, דאסור לקרות שמות [שנים מקרא ואחד תרגום] מחומשים של משה דעסוייער [מנדלסון], אפילו אין לו חומש אחר וד"ל.

ובדרכי משה ביו"ד (סי' רמו אות ט) כתוב: כל העוסק בספרים החיצונים, ישתבש דעתו עד שלא יחוש לעבודת התפילה⁴.

והוא סכנה גדולה ורבה מאוד, לעיין בספרי חיצונים והוא סם המות ר"ל. ובאמת אנו רואים שהוא אמת וצדק, מה שכתב הדרכי משה. כי כל היונגע לייט [- הצעירים] אשר למדו החכמה החיצונית, עזבו דרכי היראה, והם אינם מתפללים ולא מניחים תפילין, והם מחללי שבת, ואוכלים טריפות ושותים יין נסך. ובלתי ספק, אמת אמר הדרכי משה ז"ל!

ה. ילמד בכל יום קצת זוהר הקדוש, אפילו אינו מבין מה שאומר, כי מועיל ומסוגל מאוד לנשמה.

ו. סעודה מלוה מלכה היא מצוה גדולה מאוד מאוד, וצריך לזהר ולעשות אותה.

ז. בהלוויית אורחים - ידקדק שילוה אותם עכ"פ ד' אמות, עכ"פ עד פתח השער, כי היא מצוה גדולה ורבה.

4. ז"ל הדרכי משה בשם תשובות ריב"ש (סי' מה): ספרי הטבע המפורסמים לא מן השם הוא זה [הם אינם ככלל חכמה יונית שאסורה חכמים (סוטה מט:)], אבל ראוי למנוע מהם מפני שהם מתאמצים לעקור דברי תורתנו, ואנחנו בעלי האמת יודעים שתורתנו אמת וחקירותם הבל ותוהו... וכבר שאל רב שמואל הלוי מרב האי גאון אי מותר להתעסק בשאר חכמות והשיב ז"ל: תיקון הגוף והנפש - המשנה והתלמוד, ואשר טוב לישראל כי אם לימוד התורה... ואשר יסור לבו מהם ויתעסק בשאר דברים יסור מעליו עול דברי תורה ויראת שמים... ומזאת ההסרה יארע לאדם שישבש דעתו עד שלא יחוש לעזיבת התפילה... עכ"ל. ע"ש מש"כ עוד בשם תשובות הרשב"א.

"עיקר כיבוד אב ואם לעשות רצון אבינו שבשמים כי זה נחשב לאבות כאילו המה עושים, והעיקר לקבוע עתים בכל יום ויום לתורה..." (שם בהקדמה)

"...מי שזכה להיות לו בנים וחתנים צדיקים וכו' המעשים שלהם יהיו לו למשען בעולם הבא וכו' ואין לנו חסד גדול מזה..." (עפ"י קודש הילולים בהקדמה)

דברי התענוגים

מאת רבינו בנימין וואלף בן רבינו יואל זצ"ל רייכלס אב"ד שאפי, מח"ס "דברי התענוגים"
חותנו של רבינו הגה"ק הילל הזקן זצ"ל אב"ד אייבשיץ

אתם ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם. לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם.

יש להבין קישור הפסוקים זה בזה. ונראה לבאר, דאיתא במדרש (במכילתא, בחודש השלישי; תו"כ ויקרא, ברייתא דרבי ישמעאל; יל"ש ס"פ יתרו), כתוב אחד אומר וירד ה' על הר סיני, וכתוב אחד אומר מן השמים השמיעך את קולו, עד שיבוא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם, כי מן השמים דברתי עמכם, מלמד שהרכין הקב"ה שמים ושמי שמים על הר סיני.

ואם כי כדי ליישב את סתירת הפסוקים ולומר "שהרכין הקב"ה שמים וכו', היה אפשר גם לולי הפסוק השלישי, אלא שהמדרש דייק את לשון הכתוב, 'אתם ראיתם כי מן השמים דברתי, ולכאורה היה צריך לומר "אתם שמעתם". אלא שמע מינה, שהרכין הקב"ה שמים ושמי שמים על הר סיני, עד שיכולתם לראות את המקום שממנו יצא הדיבור. והטעם שעשה הקב"ה כן, כדי ללמדנו, שעל החשוב להכניע את עצמו, אפילו למי שקטן ממנו.

והנה בפרשת בראשית (א, כו) כתיב, ויאמר אלקים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו. פירש רש"י, ענוותנותו של הקב"ה למדנו מכאן וכו', בפמליא שלו נמלך ונטל רשות וכו'. נעשה אדם, אע"פ שלא סייעוהו ביצירתו ויש מקום למינים לרדות, לא נמנע הכתוב מללמד דרך ארץ ומידת ענוה, שהיא הגדול נמלך ונטל רשות מן הקטן, עכ"ל. אך האפיקורסים לא סוברים שהקב"ה נמלך עם בית דינו, משום דכתיב ביה 'ה' מלך גאות לבש', ומשום זה פקרו ואמרו שהכתוב נעשה אדם' בלשון רבים מוכיח שיש שתי רשויות ח"ו. אך אם נמצא במקום אחר שהקב"ה מכניע את עצמו, אם כן אין מקום לטעות, ויהיה בזה תירוץ מספיק להשיב לאפיקורסים.

לפי זה מיושבים הפסוקים היטב, 'אתם ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם', מלמד שהרכין הקב"ה שמים ושמי שמים על הר סיני, להראות את מידת הענוה, שהגדול יכניע את עצמו לפני הקטן. וכיון שכך, נסתרת בזה סברת האפיקורסים, ולכך סמך הכתוב ואמר, 'לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם'. ודו"ק וקל להבין.

זכרון קדומים

בשבת קודש פר' יתרו כ"ד בשבט יחול היארצייט של הרבני ר' אליעזר שלמה פאללאק ז"ל בן זקננו רבינו הגה"ק רבי הילל זי"ע.
יריעה נרחבת אודותיו ראה בגליון 50 פרשת משפטים תשפ"ג.

להלן פרטים אודות פטירתו והלווייתו, עפ"י כתבה שנכתבה בעתון יהודי בהונגריה:

ביום שלישי בערב, אור ל"כ"ד שבט תרפ"ה, בשעה 8:30, נפטר בקלוז'נאפוקה [קלוזנבורג], לאחר מחלה קצרה, ר' אליעזר שלמה פאללאק, בנו של הגאון הקשיש רבי הילל פאללאק זצוק"ל. ר' אליעזר שלמה, סוחר היין, מנכבדי הקהילה היהודית, תלמיד חכם ואציל הנפש, בן השבעים ושלוש, עוד נקרא לעלות לתורה בשבת האחרונה, בביהמ"ד 'אהל משה' בעירו. אך באותה שבת חלה בדלקת ריאות, ובשלושת הימים של תחילת השבוע מצבו החמיר.

לפני מותו בירך את בנו, עו"ד ר' שמואל [שאנדור] פולק ואת נכדיו. אחר כך אמר וידוי עם הסובבים אותו, ויצאה נשמתו בטהרה. המנוח, שהיה בעבר סגן נשיא הקהילה האורתודוקסית ונשיא החברה קדישא, הובל למנוחות בסאסרעגן, ליד אהל ציון אביו. במקום בו נהג לעלות מדי חודש אלול, ולשפוך שיחו לקראת הימים הנוראים.

מעניין לציין, כי הרכב שהוביל את מיטת המנוח לסאסרעגן התעכב בדרכו בגלל תקלה, והגיע למחוז חפצו רק ביום רביעי לאחר חצות הלילה. ההלוויה נקבעה ליום חמישי כ"ה בשבט, בשעה שמונה בבקר. חברי וועד הקהילה נקראו לישיבה שלא מן המניין, והחליטו כי כל החנויות היהודיות ייסגרו במהלך ההלוויה, לכבודו של הנפטר. כשהלוויה כבר עמדה לצאת, הגיע מברק מבנו השני של המנוח, התעשיין יעקב-דב [בלה לנגיל], שלמרות שיצא לדרכו מעיר מגוריו פק שבדרום הונגריה, עם היודע לו על מחלת אביו, אך התעכב בהמתנה לקבלת וויזה לרומניה, והוא עתה ברכבת לכיוון סאסרעגן. כמובן שמסע ההלוויה המתין עד הגיעו של הבן, עד שנדמה היה כי התקלה שעכבה אמש את הגעת מיטת המנוח אירעה כדי לאפשר לבנו להגיע להלוויית אביו.

הרב המקומי הג"ר ישראל פריינד - [חתן הגה"צ רבי משה דוד סופר זצ"ל, חתנו וממלא מקומו של רבינו הגה"ק זי"ע], הספיד במילים חמות ונוגעות ללב את [דודן] ר' אליעזר שלמה פאללאק ז"ל.⁵

צאצאי רבינו הגה"ק זי"ע מתבקשים להכיר טובה בתפילה ובלמוד משניות
לע"נ הר"ר אליעזר שלמה בן רבינו הילל זצ"ל
שהפצרותיו באביו רבינו זי"ע הביאה לכתיבת הספר 'קודש הילולים' והנחלתו לדורות.

5. יישר כחו של ש"ב הר"ר יוסי כרמלי הי"ו. ישלח השי"ת ברכה והצלחה בכל מעשי ידיו, בריאות ונחת עם כל יו"ח.

פרטים אודות נכדתו היחידה של ר' אליעזר שלמה ז"ל ששרדה את השואה, מרת מרים ע"ה בת ר' שמואל הי"ד, נלב"ע ב' כסלו תש"פ, הובאו בגליון 87 פר' תולדות השנה.

לקבלת הגליון בעז"ה מידי שבוע, וכן לקבלת גליונות קודמים

נא לשלוח בקשה לכתובת: info@Kodesh-Hilulim.com

כמו"כ כל מי שיכול להעשיר ברעיונות ומאמרים וכדו' למטרות הגליון נא לשלוח לכתובת הנ"ל.